

Mäktmöten bakom stängda dörrar

TEXT: YLVA JOHNSON

I år håller Bilderberggruppen, bestående av några av världens mäktigaste män, sitt möte i Stenungsundsbaden på den svenska västkusten.

Värd för mötet är SEB:s styrelseordförande Jacob Wallenberg, och som vanligt kommer deltagarna att diskutera de viktigaste frågorna inom världspolitiken just nu. På agendan står bland annat frågan om behovet av en gemensam EU-armé, utvidgningen av EU, jordbrukspolitiken, relationerna med Kina och läget i den globala ekonomin.

På den än så länge hemliga gästlistan återfinns med största sannolikhet flera av världens mest betydande politiker, företagsledare och intellektuella. Henry Kissinger, före detta rådgivare till president Nixon, James Wolfensohn, chef för Världsbanken, och Michael Camdessus, förre IMF-chefen, är några gäster som väntas till Stenungsund. Tidigare har bland andra Bill Clinton, Tony Blair och långt tillbaka John F. Kennedy besökt mötena.

Uplagt för konspirationsteorier

Som fenomen kittlar Bilderberggruppen givetvis fantasin hos varje konspirationsteoretiker. Den har kallats för navet i en världskonspiration och några hävdar att de händelser som folket ser som resultatet av demokratiska processer i själva verket är noga planlagda av Bilderberggruppen. Andra hävdar att den bara är en oförklarlig diskussionsgrupp.

Klart är att Bilderberggruppens skygghet för media har bidragit till mytbildningen. Gruppen offentliggör inte sina mötesplatser i förväg, även om de brukar läcka ut i media. Gästlistan är hemlig före mötet och allt som sägs är sekretessbelagt. I de icke officiella protokollen citeras deltagarna inte vid namn utan vid nationalitet, "en tysk delegat uttrade" och så vidare.

Hemlighetsmakeriet har fått personer som Tony Gosling, tidigare BBC-journalist, att göra det till sin livsuppgift att kämpa för större öppenhet kring gruppens möten. Han ingår i ett globalt nätverk som via en hemsida på nätet sprider alla uppgifter de kan finna om Bilderberggruppen.

Jag ser på gruppen ur ett vänsterperspektiv. Jag vill att folket ska styra Europa, inte några anonyma företagsledare. Därför är det viktigt att alla får veta vad som sägs på Bilderberggruppens möten. Jag tänker inte ge mig förrän gruppen börjar inbjuda till presskonferenser, säger Gosling. Bilderberggruppen förvarar sin tystnad med att alltför stor öppenhet skulle förstöra poängen med mötena.

– Vi vill att inte att deltagarna ska börja bete sig som politiker, för då har vi ingen nytta av dem. Och det gör de om vi släpper in media. Då kan vi inte ha ett viktigt möte. Det här har redan börjat bli ett problem, säger Bilderberggruppens brittiske ordförande Martin Taylor.

Gruppen strävar efter konsensus som nås genom diskussion. Anonymiteten ska bidra för öppenhet och nytänkande, hävdar förespråkarna.

Jag tror att det är bra med informella samtal av detta slag. Statsministrar och andra talar förtroligt med varandra, och det kan ibland behövas ett informellt meningsutbyte också med företra-

Alla har vi varit Bilderbergare:

Drottning Beatrix, Nederländerna.

Leif Johansson, vd Volvo.

Paavo Lipponen, statsminister Finland

Leif Pagrotsky, handelsminister Sverige.

Javier Solana, fd Natochef.

James Wolfensohn, chef Världsbanken.

äre för näringslivet och andra, säger Carl Bildt, veteran i Bilderbergssammanhang med sex möten bakom sig.

Frågan är hur stor politisk makt Bilderberggruppen egentligen har. Den främsta funktion som forskare vill tillmäta gruppen är som samordare av en gemensam politik för tredje världen.

Andra hävdar gruppens betydelse är betydligt överdriven och att organisationen är för stor för att det ska kunna fattas några avgörande beslut.

Gruppen själv hävdar att den inte har någon makt alls.

– Det är våra medlemmar som har makt, inte gruppen. Vad vi kan göra är att informera våra medlemmar om frågor som vi tycker är viktiga. Det är utbildning vi försöker ägna oss åt, säger Martin Taylor.

SEB:s styrelseordförande Jacob Wallenberg ingår sedan ett halvår i gruppens innersta cirkel.

– Jag har tackat ja till uppdraget därför att jag vill få möjlighet att engagera mig i bredare frågor som rör politik och ekonomi, säger han.

Tillkomsten av EG

Jacob Wallenberg ser Bilderberg som ett tillfälle för representanter från olika håll att träffas och diskutera.

– Naturligtvis lär vi oss en del av varandra. Men det är ju därför man går på politiska seminarier. Det där med att vi skulle ha så stor påverkan är nog inte mer än en skräna.

Fakta tyder ändå på att Bilderberggruppen kan ha spelat en avgörande roll vid tillkomsten av EG. När George McGee, medlem och före detta ambassadör för USA i Bonn, fick frågan om exempel på resultat som gruppen upp nått svarade han:

– Jag antar att man kan säga att Romfördraget, som lade grunden till den gemensamma marknaden, tog form vid Bilderbergmötena.

Bilderberggruppen kan också ha tjänat som en plantskola för politiska ledare. Många av världens stora ledare har börjat här. Henry Kissinger var en regelbunden deltagare under sina år som okänd professor vid Harvard. Före USA-presidenten Gerald Ford deltog som vanlig kongressman under sina år i gruppen på 60-talet.

1991 gästades gruppen av en okänd guvernör från Arkansas som hette Bill Clinton och 1993 av en brittisk minister i skuggkabinettet vars namn var Tony Blair.//

Henry Kissinger, fd utrikesminister USA.

Anders Åslund, professor Handels.

FAKTA/Wallenberg tar över efter Barnevik

Jacob Wallenberg tar över efter Percy Barnevik. Tidigare har Percy Barnevik varit representant för Sverige i Bilderberggruppens innersta cirkel. I år tar Jacob Wallenberg över, och debatterar som seminarieledare för mötet i Sverige. Listan över årets övriga svenska deltagare är hemlig, klart är dock att Leif Pagrotsky deltar, medan Carl Bildt för första gången på sex år inte gör det.

Percy Barnevik

Svenska deltagare i gruppen genom åren

Percy Barnevik, styrelseordförande Investor
Mona Sahlin, bitr näringsminister
Hans Bergström, chefsrådgivare, DN
Carl Bildt, FNs sändebud på Balkan
Theobald Fahnstich, fd statsminister
Olof Palme, fd statsminister
Herbert Tingsten, fd chefsrådgivare DN
Ines Luamenni, fd statsråd
Jacob Wallenberg, styrelseordförande SEB
Anders Åslund, professor Handels
Björn Svaberg, fd vd SEB
Leif Pagrotsky, handelsminister
Leif Johansson, vd Volvo
Lars-Eric Petersson, vd Skandia
Björn Rosengren, näringsminister
Tom Hedelius, fd styrelseordförande i Handelsbanken
Mauricio Rojas, debattör

Kalla kriget skapade Bilderberggruppen

Bilderberggruppen bildades 1954. Bakgrunden var det kalla krigets blista diskussionsklimat.

Som initiativtagare till sammanslutningen brukar expolacken Joseph Rittinger nämnas. Han har beskrivits som "en av de grä eminemenserna i västerlandets historia" och var en politisk fixare och socialist med ett enormt kontaktnät. Hans satta i Europarådet och var en av de allra första att lansera tanken på en europeisk union.

Rittinger var oroad över att USA och Europa höll på att glida ifrån varandra. Han kontaktade sin gode vän prins Bernhard av Holland, som hade en betydelsefull post i Shell och många kontakter.

Retingers sekreterare Jon Pomian beskriver i en bok världsläget som dystert vid gruppens tillkomst. "1954 började dåligt. Det kalla kriget var förhärskande. Det fanns krafter som ville påskynda Tysklands återuppbyggnad och detta skapade spänning i Europa. Koreakriget pågick fortfarande, liksom kriget i Indokina. På samma gång som neutralitetstanken vann anhängare i Europa, växte McCarthyismen i USA. På båda sidorna rådde ett utbrett missstroende".

Avsikten var att samla en grupp människor, de mest framstående inom varje område, och göra dem intresserade av att förändra situationen i både USA och Europa.

Klubben bildades under tre dagar i maj 1954 på hotell de Bilderberg i

Årets agenda avslöjad

Efter att mötet är avslarat brukar Bilderberggruppen släppa ett pressmeddelande om vad som diskuteras.

Finanstidningen kunde i går som första tidning berätta vad som står på årets agenda.

- Utvidgningen av EU
- Behovet av en EU-armé
- Natos framtid
- Relationerna med Kina
- Situationen i Ryssland
- Läget i Makedonien

Tidigare är:

2000: Det amerikanska presidentvalet, Balkan, EU:s utvidgning, extremhögen i Europa.
1999: Nato, genetik, europeisk politik, amerikansk politik.
Ryssland, den nya ekonomin, internationella finansiella strukturer.
1998: Nato, krisen i Asien.
EMU, Japan, multilaterala organisationer, europeiska socialförsäkringssystem, Turkiet.
1997: Transatlantiska relationer i skede av förändring, Nato, Kina, Islam, EMU, energi, tillväxt, ågarstyrning.

holländska Oosterbeck. Med på det första mötet var bland andra David Rockefeller, industrimagnat och senare utrikesminister, samt Hugh Gait-skell, senare ledare för Labour i Storbritannien.

Efter mötet hade deltagarna enats om att Europa och USA inte arbetade tillräckligt nära varandra i viktiga frågor.

"Man upplevde att regelbundna informella diskussioner skulle bidra till att skapa en bättre förståelse för de motstridiga krafter som påverkade under västländerna under en svår efterkrigstid", heter det i ett av de få historiska dokument som Bilderberggruppen offentliggjort.

Läs mer om Bilderberggruppen på www.bilderberg.org